

DSBcA05 - seminář

2. hodina

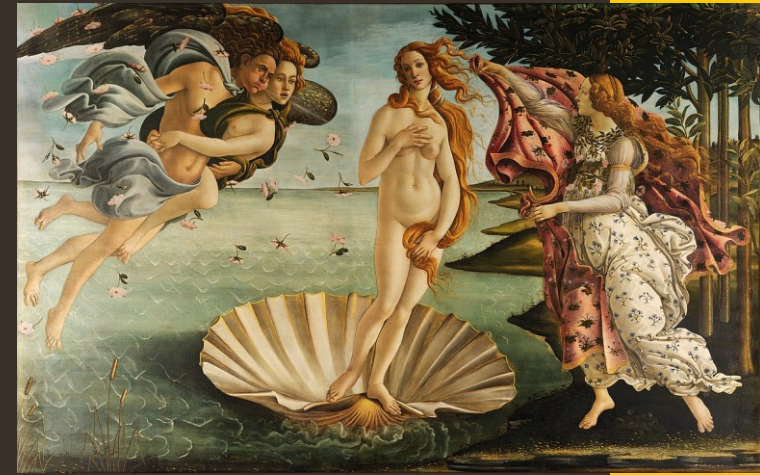
Hésiodos, topografie antického Řecka

Hésiodos

- řec. □ σίοδος
- 8./7. stol. pnl., současník Homéra, o něco mladší
- Sám vystupuje v díle
- Askra, Boiótie (otec z Kýmé v Aiolii) – Hes. *Op.* 640
- Setkání s Músami (*Th.* 22–35)
- Zemědělec, básník
- Zemřel v Lokridě/Orchomenu
- *Práce a dni, Theogonia, (Štít Hérakleův, Katalog žen)*

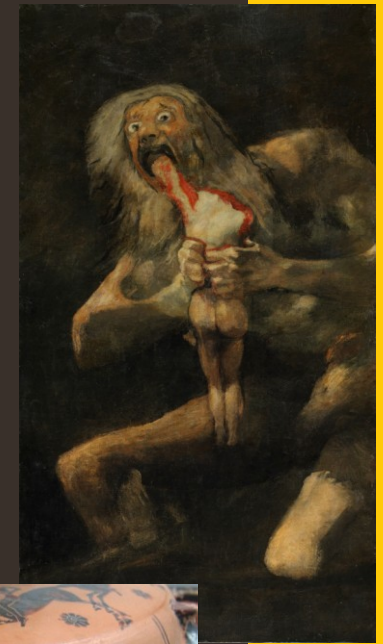
Hésiodos

- Zrození bohů (*Theogonia*)
- Původ, rodokmen řeckých bohů
- Daktylský hexametr, 1022 veršů
- Setkání Hésioda s Músami
- Hymnus na Músy a Dia
- Nebyla jen jedna tradice (Afrodíté, Athéna, Erós), Apollódoros (Pseudo)
- Svět vznikl z chaosu (Gaia, Tartaros, Erós), *arché*
- Střídání vlády nad světem
- Více i méně důležitá božstva, zrození nestvůr (*Th.* 270–336), řek (*Th.* 337–345)
- Gaia → Úranos (+mnoho dalších)
- Gaia + Úranos → Titáni (Kronos, Rheia, Ókeanos, Themis, Mnémosýné, Tethys, ... 12)

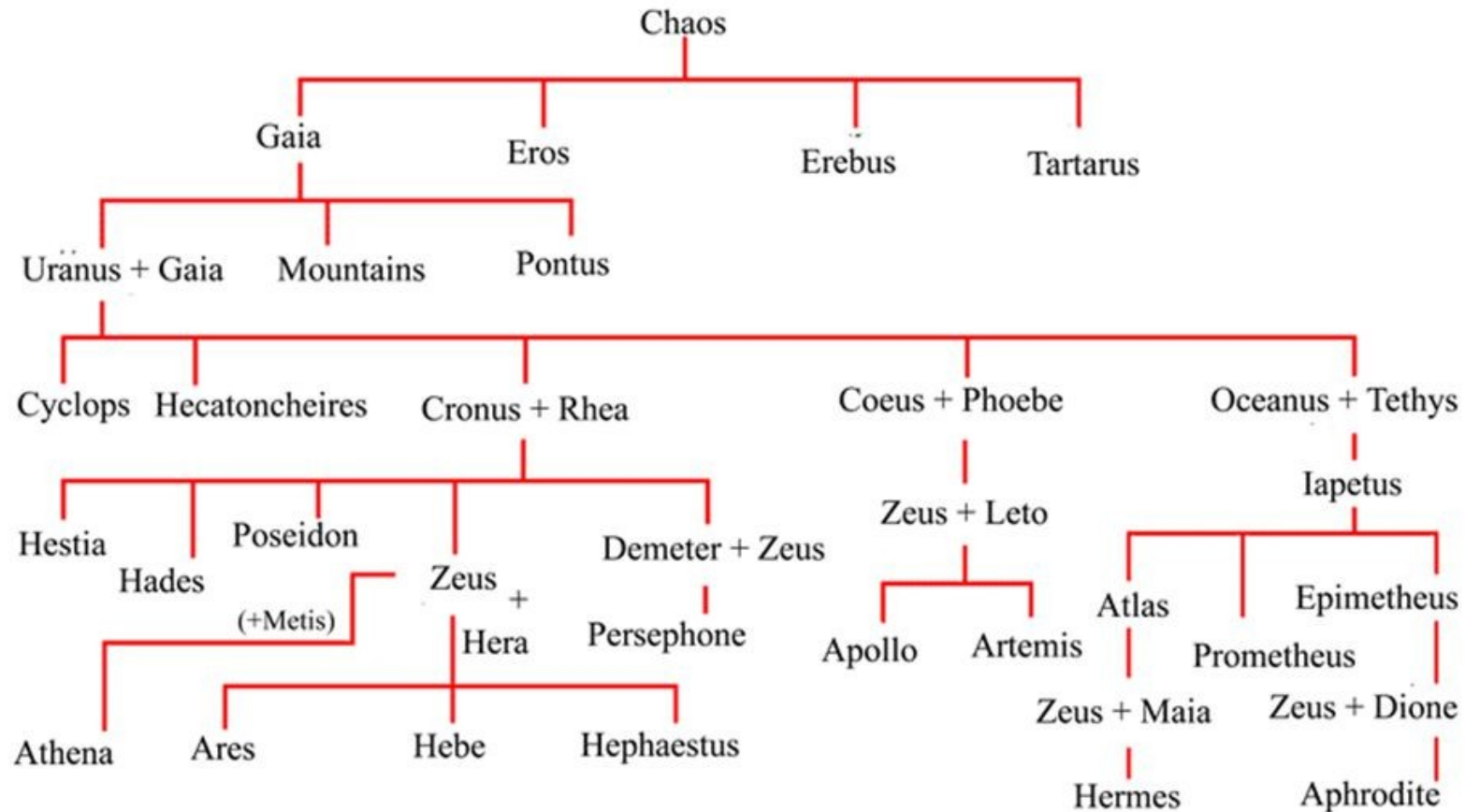

Hésiodos

- Úranos x Kronos
- Kronos + Rheia → Hestia, Démétér, Héra, Poseidón, Hádés, Zeus
- Zeus x Kronos
- Prométheus a lidé, Pandóra (*Th.* 565–612)
- Popis podsvětí
- Zrození olympských bohů a hrdinů
- Komparativní mytologie, další tradice
- Podobnosti s mytologiemi Předního východu (*Enúma Eliš, Píseň Kumarbiho*)

Theogony

Hésiodos

- Práce a dni (*Erga kai hémerai*)
- Daktylský hexametr, 828 veršů
- Didaktický epos
- Spor s bratrem Persem – dědictví (*Op.* 202–237), soud
- Invokace Mús, Eris (svár – dobrá i špatná)
- Rady v oblasti zemědělství, života
- Spravedlnost – příklady z mytologie (Prométheus, Pandóra - *pithos*)
- Práce je „špatná“, lidský úděl, nutnost (*Op.* 42–49, 174–179)
- Poctivá práce je cesta, „bez práce nejsou koláče“ (*Op.* 286–292, 311–316)
- Na počátku se měli lidé lépe (*Op.* 90–104)

Hésiodos

- 5 lidských věků – zlatý, stříbrný, bronzový, hrdinů, železný (*Op.* 109–173)
- Různé rady – nebrat peníze (320–326), neubližovat ostatním (327–334), ctít bohy (335–341), ... → jinak trest bohů
- Zemědělský rok – kdy co dělat
- I zmínky o astronomii (383, 416–420, 565)
- Námořní rady (617–693)
- Rodinné rady (694–714)
- Průběh měsíce a významné dny (764–824)

- Hésiodos, 1976. *Železný věk*, Praha: Odeon.
- Montanari, F., Tsangalis, Ch., Rengakos, A. (eds.). 2009. *Brill's Companion to Hesiod*. Leiden: Brill.
- Woodard, R. D. (2007) "Hesiod and Greek Myth," In Woodard, R. D. (ed.), *The Cambridge Companion to Greek Mythology*, Cambridge Companions to Literature, Cambridge, Cambridge University Press, pp. 83–165.
- Loney, A., Scully, S. (eds.). 2018. *The Oxford Handbook to Hesiod*. Oxford: Oxford University Press.
- Koning, H.H., 2010. *Hesiod, the other poet: ancient reception of a cultural icon*, Leiden: Brill.
- Janko, R., 2007. *Homer, Hesiod and the hymns: diachronic development in epic diction*, Cambridge: Cambridge University Press.

Topografie antického Řecka

Hellas (Ἑλλάς)

Peloponnésos

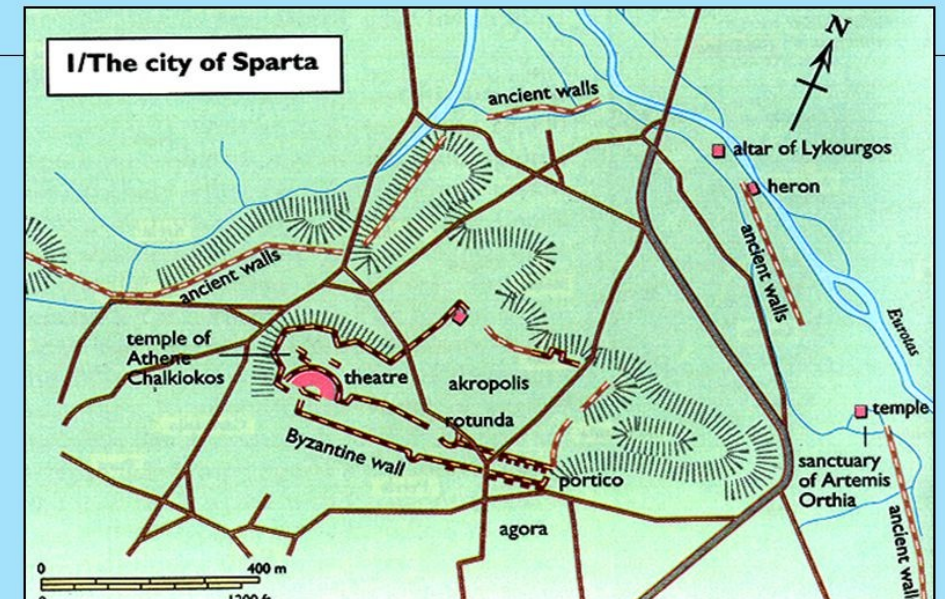
- Lakónie (Sparta)
- Messénie
- Arkadie
- Élis, Élida (Olympie)
- Achaia
- Argolis, Argolida (Argos)
- Korinthie (Korinthos)

Sparta

- (Σπάρτα)
- Lakedaimón (Λακεδαίμων)
- Lakónie
- Na řece Eurótu
- 10. stol. přnl.
- Ovládnutí Messénie (messénské války)
- „Tábor“, několik spojených vesnic (Th. 1.10)
- Bez opevnění
- Dnes jen velmi málo nálezů

Další kraje Peloponnésu

- Arkadie – hornatý kraj, střed P., později Megalopolis (4. stol. pnl.)
- Messénie – náležela ke Spartě, heilóti
- Achaia – hornatý sever P., Achajský spolek – 4. stol. pnl.
- Élis – západ P., Olympia
- Argolis – Argos, Nemeia

Korinthos

- Κόρινθος
- Dnes na jiném místě (19. stol. nl.)
- 9. stol. pnl.
- Isthmos
- 2 přístavy – přeprava lodí (*diolkos*)
- Bakchiovcí, tyrani Kypselos, Periandros
- Isthmické hry
- Zničen 146 pnl., potom znovu obnoven

Megara

- Megara (pl. neut.)
- Megaris
- Kolonie (Sicílie, Byzantion)
- Obchodní centrum (tyran Theagenés) – 7. stol. pnl.
- Salamína → Athény (6. stol. pnl.)

Attika

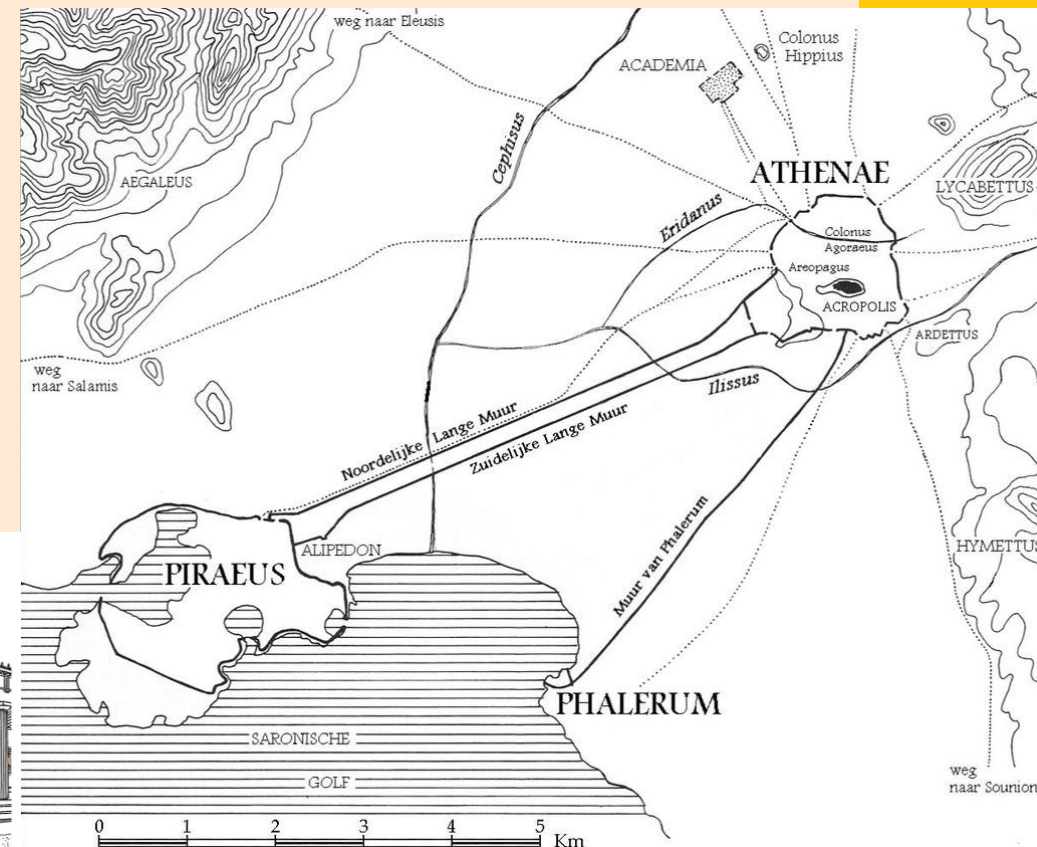
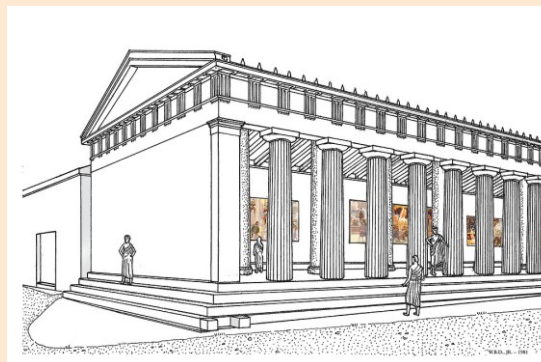
- Sarónský záliv, Eubojská úžina, Kithairón, Parnés
- Pohoří Laurion
- Athény
- Marathón, Braurón, Eleusis
- Mys Súnion – chrám Poseidóna

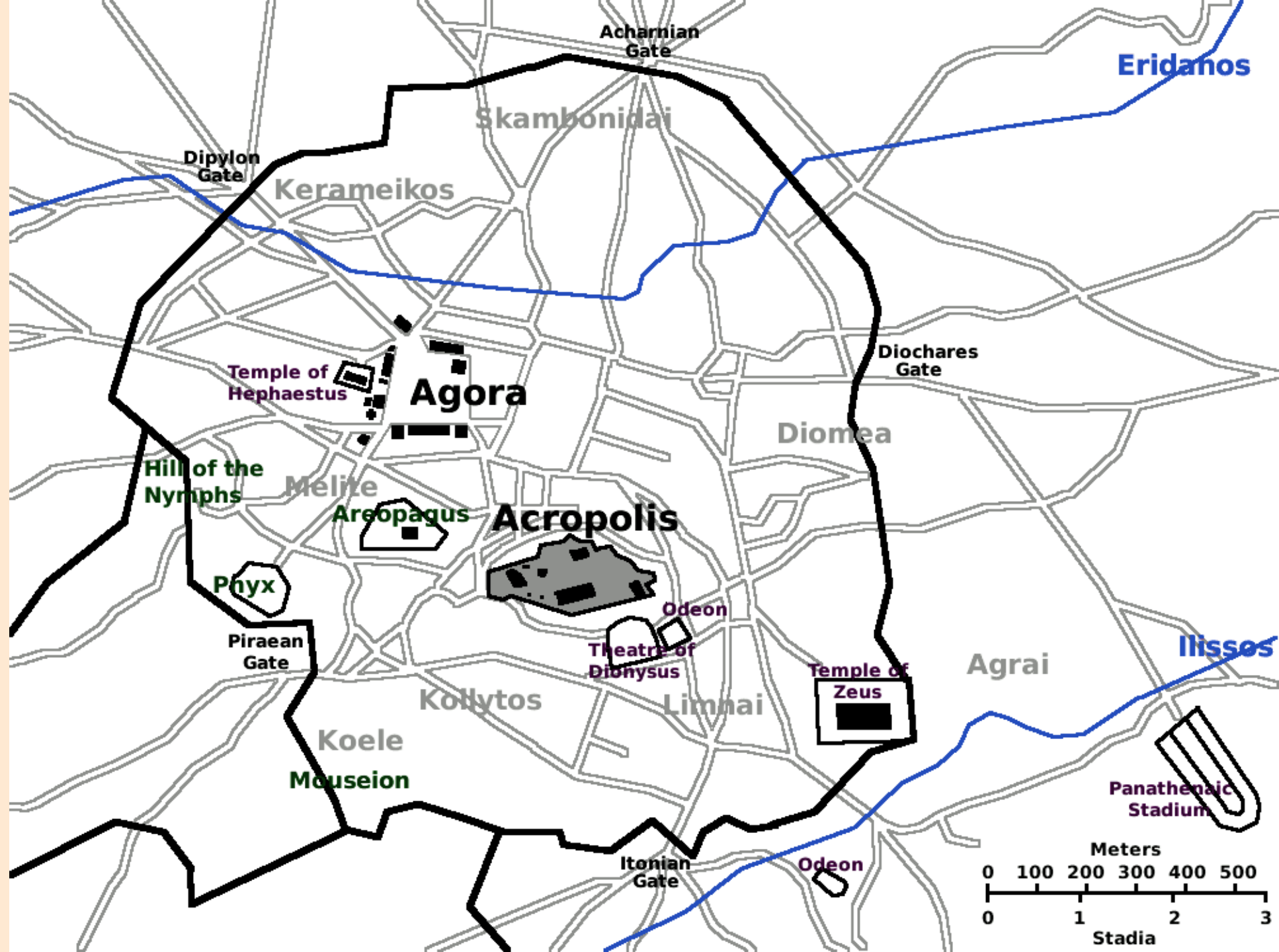
Athény

- □ θ □ αι
- Řeky Kéfisos, Éridanos, Ilissos
- Několik pahorků (Akropolis, Pnyx, Areopagos)
- Agora pod Akropolí, Kerameikos
- Dlouhé zdi
- Přístavy: Peiraieus, Faléron
- Chrám Héfaista, Dia Olympského
- Stoa poikilé, Attalova
- Búleutérion

Acharnian Gate

Ilissos

Skambonidai

Dipylon Gate

Kerameikos

Diochares Gate

Temple of Hephaestus

Agora

Diomea

Hill of the Nymphs

Melite

Areopagus

Acropolis

Pnyx

Odeon

Piraean Gate

Theatre of Dionysus

Temple of Zeus

Agrai

Ilissos

Kollytos

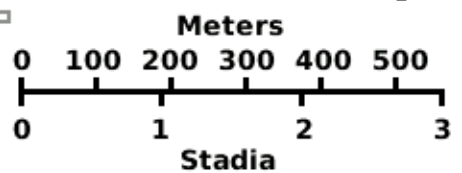
Linnai

Koele
Mouseion

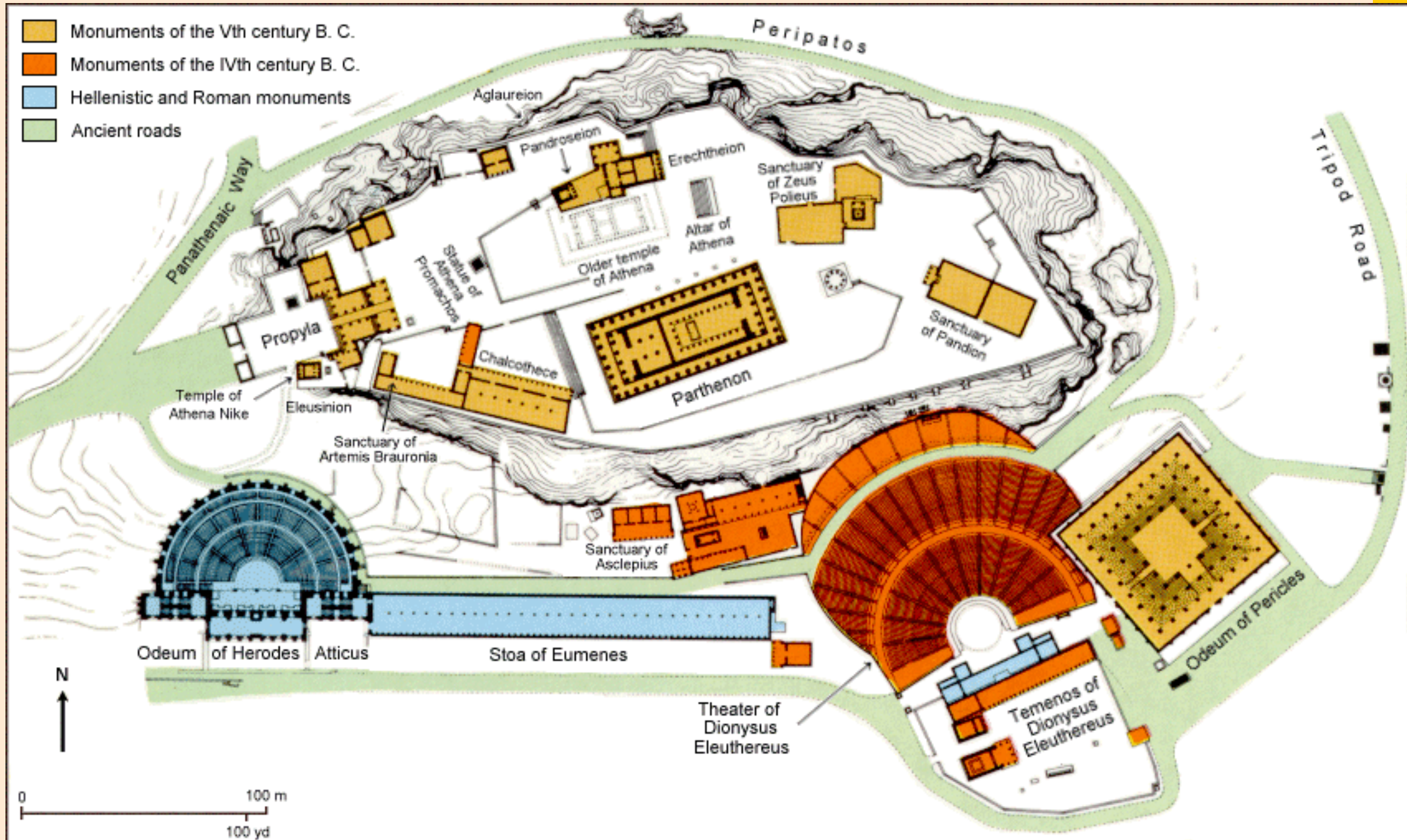
Itonian Gate

Odeon

Panathenaic Stadium

- Monuments of the Vth century B. C.
- Monuments of the IVth century B. C.
- Hellenistic and Roman monuments
- Ancient roads

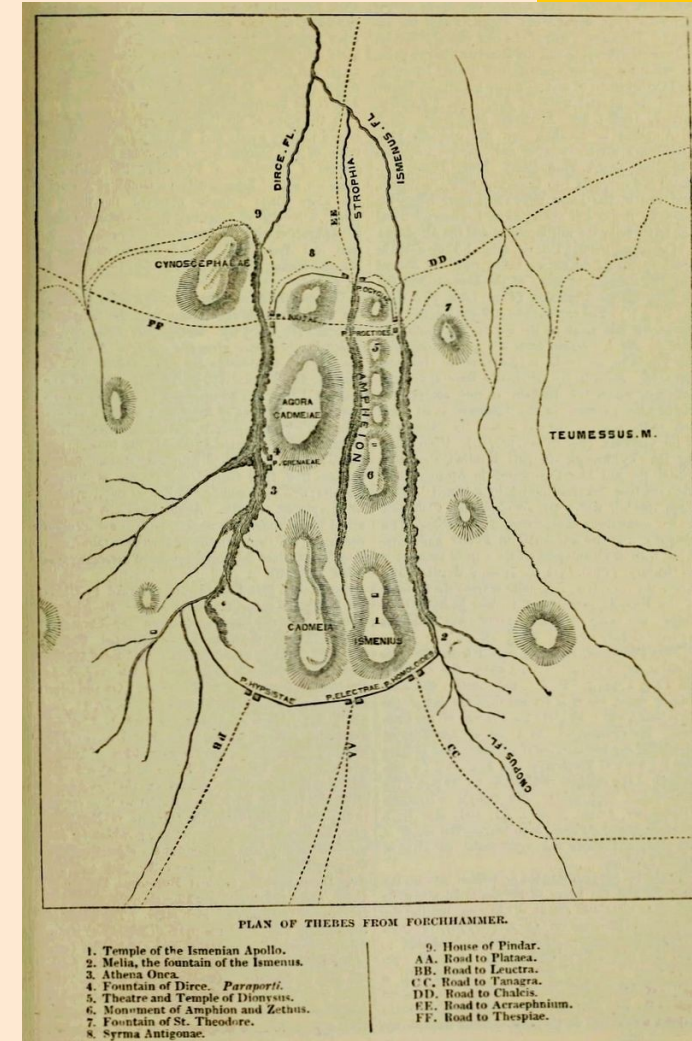
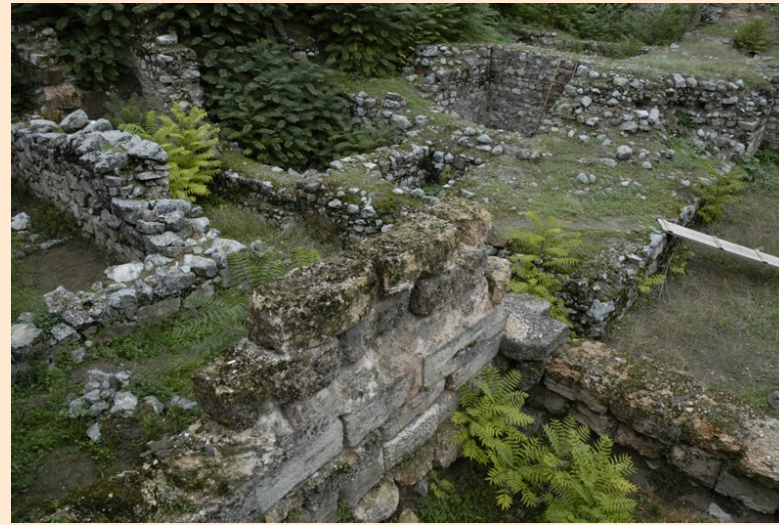
Boiótie

- Pohoří Parnassos
- Théby
- Chairóneia, Koróneia, Plataje
- Řeka Kéfisos
- Kopaiské jezero
- Hora Helikón

Théby

- Θήβαι
- Pevnost Kadmeia
- Kadmos
- Zničeny Alexandrem

Další regiony středního a severního Řecka

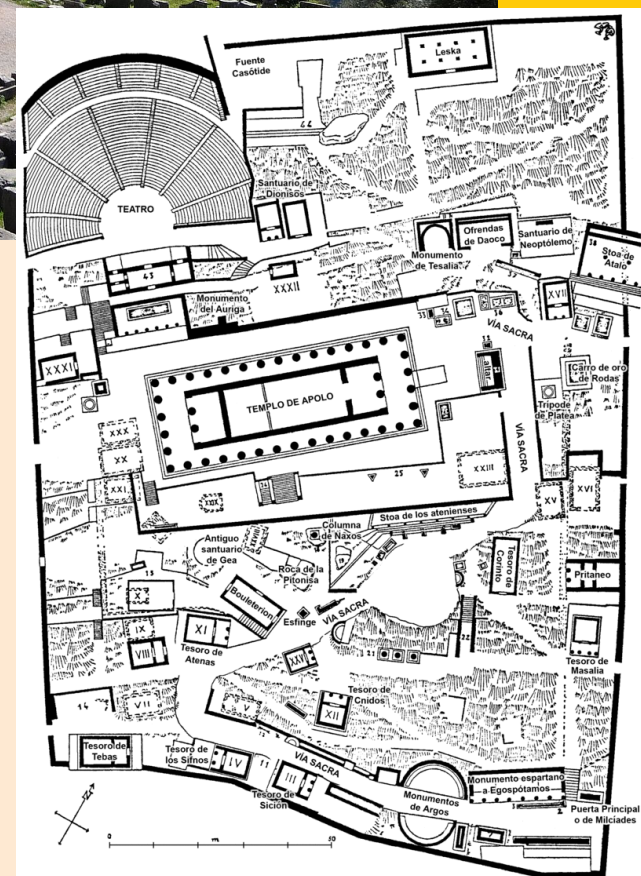
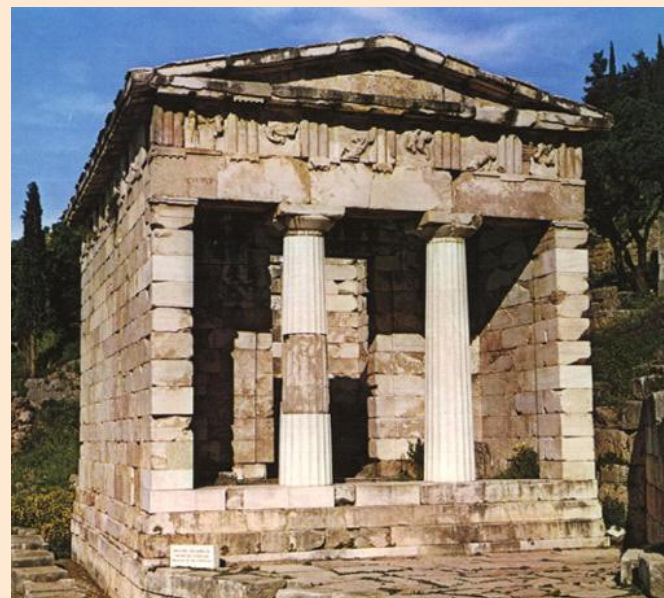
- Střední Ř.
- Akarnánie (Stratos, Aktion, řeka Achelóos)
- Aitólie (Thermón, aitólský spolek)
- Fókis (Delfy)
- Dóris
- Lokris (západní a východní)

- Severní Ř.
- Thessalie (Iólkos, Lárísa, Farsálos)
- Épeiros (Dódóna)

Delfy

- Δελφοί
- Fókis
- Střed světa (*omfalos*)
- Hora Parnassos
- Věštírna
- Pýthie
- Apollón
- Pýthijské hry
- pokladnice

Ostrovny

- Euboia (Chalkis, Eretria)
- Kyklady (Délós)
- Sporady (Sporady, Dódekanésos, severoegejské ost.)
- Rhodos, Chios, Lesbos (Sapfó, Alkaios), Samos (Polykratés), Kós (Hippokratés)
- Kréta

Malá Asie

- Aiolis (sev., Mytiléné, Lesbos, Pergamon)
- Iónie (stř., 12 obcí, Mílétos, Efesos)
- Dóris (jih, Hexapolis, Halikarnásson, Knidos)

Literatura

- Morkot, R. 1996. *The Penguin Historical Atlas of Ancient Greece*. London: Penguin Books Ltd.
- Konstam, A. 2006. *Historical Atlas of Ancient Greece*. London: Mercury Books.
- Bianchetti, S., Cataudella, M., and Gehrke, H. (Eds.). 2015. *Brill's Companion to Ancient Geography*. Leiden: Brill.
- Connolly, Peter, and Hazel Dodge. 1998. *The ancient city: Life in Classical Athens and Rome*. Oxford: Oxford Univ. Press.
- Christien, Jacqueline, and Françoise Ruzé. 2007. *Sparte: Géographie, mythes et histoire*. Paris: Armand Colin.

Hra I

- Lakónie
- Messénie
- Élis
- Arkadie
- Achaia
- Argolis
- Korinthie
- Megaris
- Attika
- Boiótie
- Fókis
- Lokris
- Aitólie
- Akarnánie
- Thessalie
- Euboia
- Kréta
- Rhodos
- Aiolis
- Iónie
- Dóris
- Makedonie
- Épeiros

Hra II

- Athény
- Sparta
- Théby
- Olympie
- Delfy
- Mílétos
- Efesos
- Halikarnássos
- Knidos
- Kós
- Amfipolis
- Aigy
- Byzantion
- Mytiléné
- Korkýra
- Argos
- Korinth
- Plataje
- Lárísa
- Megara
- Fery
- Patry
- Sikyón
- Thermos
- Chalkis
- Orchomenos
- Chairóneia
- Tegea
- Mantineia
- Samos
- Kolofón